

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 12 sierpnia 2016 r. Sąd Rejonowy w Piotrkowie Tryb. uznał oskarżonego S. J. za winnego tego, że w dniu 2 maja 2016 r. w miejscowości Ł. ok. godz. 21.40 prowadził w ruchu lądowym samochód osobowy znajdując się w stanie nietrzeźwości prowadzącym o godz. 22.13 do stężenia 0,94 mg / l, a o godz. 22.34 do stężenia 0,89 mg / l alkoholu etylowego w wydychanym powietrzu, czym umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym, będąc wcześniej skazanym za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości przez Sąd Rejonowy w Piotrkowie Tryb. sygn. akt II K 846 / 07. Przyjmując, że czyn ten wyczerpuje dyspozycję art. 178a § 4 kk na podstawie tego przepisu wymierzona została kara 1 roku pozbawienia wolności, wykonanie której – na podstawie art. 69 § 1, 2 i 4 kk oraz art. 70 § 1 kk – warunkowo zawieszono na okres próby 3 lat. Sąd orzekł także, na podstawie art. 42 § 3 kk, dożywotni zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w strefie ruchu lądowego, a nadto, na podstawie art. 43a § 2 kk, świadczenie pieniężne na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w kwocie 10000 złotych.

Powyższy wyrok na niekorzyść oskarżonego w części dotyczącej rozstrzygnięcia o karze zaskarżył prokurator, stawiając zarzut obrazy przepisu prawa materialnego, tj. art. 72 § 1 kk, w związku z odstąpieniem od orzeczenia co najmniej jednego z obowiązków wymienionych w tym przepisie pomimo, że w niniejszej sprawie miało to charakter obligatoryjny. W konkluzji prokurator wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez orzeczenie jednego z obowiązków wymienionych w treści art. 72 § 1 kk.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Niezależnie od podniesionych przez prokuratora zarzutów, zaskarżone orzeczenie, jako rażąco niesprawiedliwe w rozumieniu art. 440 kpk, podlega uchyleniu w związku z potrzebą przeprowadzenia przewodu sądowego przed sądem I instancji w całości.

Tego rodzaju ocena wyroku wynika z faktu wymierzenia oskarżonemu kary pozbawienia wolności w rozmiarze 1 roku z warunkowym zawieszeniem jej wykonania. Z art. 69 § 1 kk wynika wprawdzie, że sąd może warunkowo zawiesić wykonanie kary pozbawienia wolności orzeczonej w takim wymiarze (tj nieprzekraczającym roku), ale tylko wówczas, jeżeli sprawca w czasie popełnienia przestępstwa nie był skazany na karę pozbawienia wolności i byłoby to wystarczające dla osiągnięcia wobec niego celów kary, a w szczególności zapobieżenia powrotowi do przestępstwa. Tymczasem z danych o karalności S. J. i załączonego odpisu wyroku wynika, iż w chwili popełnienia przypisanego czynu oskarżony był już osobą dwukrotnie karaną na karę pozbawienia wolności w związku z wyrokami Sądu Rejonowego w Piotrkowie Tryb.:

- z dnia 24 lipca 2007 r. w sprawie VII K 878 / 07 (za czyn wyczerpujący dyspozycję art. 178a § 1 kk);

- z dnia 15 września 2008 r. w sprawie II K 846 / 07 (za czyn wyczerpujący dyspozycję art. 244 kk i art. 177 § 2 kk w zw. z art. 178 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk).

Już w związku z powyższymi skazaniami wymierzenie oskarżonemu kary pozbawienia wolności było, w związku z kategoryczną treścią art. 69 § 1 kk, prawnie niedopuszczalne (doszło do obrazy tego przepisu prawa materialnego), jak również powodowało, że kara pozbawienia wolności w rozmiarze zaledwie jednego roku, jawi się jako rażąco łagodna. Tym bardziej, że poza zakresem ustaleń faktycznych sądu I instancji pozostał cały szereg okoliczności, które wskazują na potrzebę zaostrzenia tej kary. Sąd Rejonowy pominął zwłaszcza, iż oskarżony jest osobą karaną nie tylko w związku ze skazaniem go w sprawie II K 846 / 07, ale także, iż jego uprzednia karalność obejmuje inne jeszcze przestępstwo, również podobne do obecnie zarzuczonego – chodzi o wyrok Sądu Rejonowego w Piotrkowie Tryb. z dnia 24 lipca 2007 r. w sprawie VII K 878 / 07 za czyn wyczerpujący dyspozycję art. 178a § 1 kk. Ponadto z notatki urzędowej funkcjonariusza policji, który dokonywał zatrzymania, wynika, iż oskarżony poruszał się bez jakichkolwiek dokumentów od pojazdu, pojazd nie posiadał ważnej polisy OC, a także aktualnego przeglądu technicznego. Ani

autora notatki, ani jego kolega z patrolu nie zostali na powyższe okoliczności przesłuchani. Nie podjęto również próby ustalenia, przez jak długi okres czasu oskarżony kierował pojazdem w stanie nietrzeźwości, jaką odległość w takim stanie przebył, któredy się poruszał oraz, czy sposób jego jazdy stwarzał zagrożenie dla innych użytkowników. Poczynienie ustaleń w tym zakresie pozwoliłoby oszacować w sposób pełny stopień społecznej szkodliwości jego czynu. Na te okoliczności należało – i przy ponownym rozpoznaniu sprawy należy to uczynić – przesłuchać oskarżonego, interweniujących funkcjonariuszy policji, jak również żonę S. J., która sama interwencję zgłosiła. Po zmianie zasad rządzących procesem, mimo bierności dowodowej stron na etapie postępowania sądowego, do właściwej inicjatywy dowodowej w tej mierze sąd był zobowiązany z urzędu (art. 167 kpk) przez statuującą zasadę prawdy materialnej przepis art. 2 kpk. Pamiętać należało też o art. 366 § 1 kpk, z którego wynika, że przewodniczący składu nie tylko kieruje rozprawą i czuwa nad jej prawidłowym przebiegiem, ale też baczy, by zostały wyjaśnione wszystkie istotne okoliczności sprawy. Jeżeli więc przewodniczący stwierdzi, że dla dokonania opartych na prawdzie ustaleń konieczne jest przeprowadzenie określonego dowodu, to niezależnie od inicjatywy stron winien dopuścić go z urzędu.